



EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

A7-0310/2010

5.11.2010

PRANEŠIMAS

dėl tarptautinės prekybos politikos atsižvelgiant į klimato kaitos reikalavimus
(2010/2103(INI))

Tarptautinės prekybos komitetas

Pranešėjas: Yannick Jadot

Nuomonės referentas (*):

Jo Leinen, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

(*) Susiję komitetai (Darbo tvarkos taisyklių 50 straipsnis).

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	15
APLINKOS, VISUOMENĖS SVEIKATOS IR MAISTO SAUGOS KOMITETO NUOMONĖ (*)	17
VYSTYMO SI KOMITETO NUOMONĖ	22
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI	25
(*) Susiję komitetai (Darbo tvarkos taisyklių 50 straipsnis).	

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl tarptautinės prekybos politikos atsižvelgiant į klimato kaitos reikalavimus 2010/2103(INI)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2007 m. paskelbtas tris Tarpvyriausybines klimato kaitos grupės (TKKG) ataskaitas dėl klimato kaitos¹,
- atsižvelgdamas į 2008 m. gruodžio 17 d. Europos Vadovų Tarybos patvirtintą klimato kaitos dokumentų paketą,
- atsižvelgdamas į Europos Vadovų Tarybos 2009 m. spalio 29 ir 30 d. išvadas dėl derybų klimato klausimu,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gruodžio 18 d. JT aukščiausiojo lygio susitikimą klimato kaitos klausimu Kopenhagoje (Danija) ir jame pasiektą Kopenhagos susitarimą,
- atsižvelgdamas į ankstesnes Parlamento rezoliucijas dėl klimato kaitos, visų pirma į 2010 m. vasario 10 d. rezoliuciją dėl Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimo klimato kaitos klausimu rezultatų² ir 2010 m. vasario 10 d. rezoliuciją dėl prekybos ir klimato kaitos³,
- atsižvelgdamas į 2010 m. gegužės 26 d. Komisijos komunikatą „Galimybių sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį daugiau nei 20 % analizė ir anglies dioksido nutekėjimo rizikos vertinimas“ (COM(2010)0265),
- atsižvelgdamas į 2010 m. birželio 19 d. Komisijos komunikatus dėl biodegalų ir skystųjų bioproduktų tvarumo⁴,
- atsižvelgdamas į 2008 m. lapkričio 4 d. Komisijos komunikatą „Žaliavų iniciatyva: įgyvendinant svarbiausius poreikius užtikrinti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą Europoje“ (COM(2008)0699),

¹ *Klimato kaitos 2007 m. suvestinė ataskaita* (pranc. *Changements Climatiques 2007: Rapport de Synthèse*), redaktoriai – Rajendra K. Pachauri ir Andy Reisinger, Ženeva, 2007 m., http://www.ipcc.ch/pdf/assessment-report/ar4/syr/ar4_syr_fr.pdf, ir darbo grupių ataskaitos: *Moksliniai elementai* (pranc. *Les éléments scientifiques*), I darbo grupės ataskaita, redaktoriai S. Solomon, D. Qin, M. Manning, Z. Chen, M. Marquis, K. Averyt, M. Tignor ir H. L. Miller, Jr.; *Pasekmės, prisitaikymas ir pažeidžiamumas* (pranc. *Conséquences, adaptation et vulnérabilité*), II darbo grupės ataskaita, redaktoriai M. Parry, O. Canziani, J. Palutikof, P. van der Linden ir C. Hanson; *Klimato kaitos sušvelninimas* (pranc. *Atténuation du Changement Climatique*), III darbo grupės ataskaita, redaktoriai B. Metz, O. Davidson, P. Bosch, R. Dave ir L. Meyer.

² Priimti tekstai, P7_TA(2010)0019.

³ OL C 297 E, 2008 11 20, p. 193.

⁴ OL C 160, 2010 6 19, p. 1 ir 8.

- atsižvelgdamas į Pasaulio prekybos organizacijos ataskaitą ir 2008 m. birželio 26 d. pradėtą Jungtinių Tautų aplinkos programą „Prekyba ir klimato kaita“,
- atsižvelgdamas į galutinį valstybių ir vyriausybių vadovų pareiškimą, priimtą 2009 m. rugsėjo 24–25 d. įvykusio Didžiojo dvidešimtuko (G20) aukščiausiojo lygio susitikimo Pitsburge metu,
- atsižvelgdamas į 2010 birželio mėn. paskelbtą Klimato strategijos instituto tyrimą „Kova su anglies dioksido nutekėjimu nevienodų anglies dioksido kainų pasaulyje“¹, 2010 m. kovo mėn. paskelbtą CE Delft instituto tyrimą „Kodėl ES galėtų ir turėtų nustatyti aukštesnius išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo tikslus“² ir 2010 m. vasario mėn. paskelbtą Sandbag instituto tyrimą „Anglies dioksido turtuolių sąrašas. Bendrovės, kurios pelnosi iš ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos“³ ir Carbon Trust instituto tyrimą „Tarptautiniai anglies dioksido srautai“,
- atsižvelgdamas 2008 m. paskelbtą tarptautinį vystymuisi skatinti skirtų žemės ūkio žinių, mokslo ir technologijų vertinimą⁴,
- atsižvelgdamas į Energijos chartijos su investavimu susijusias nuostatas, kuriomis remiamasi 2009 m. balandžio 27 d. byloje „Vattenfall Europe Generation AG prieš Vokietijos Federacinę Respubliką“⁵, kurioje bendrovė iškėlė ieškinį valstybei narei, griežtinančiai aplinkos apsaugos taisykles,
- atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 14 d. Ontarijo ekologiškos energijos aktą⁶,
- atsižvelgdamas į 2003 m. gegužės mėn. ES miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos mediena (angl. *Forest Law Enforcement, Governance and Trade*, FLEGT) veiksmų planą,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą ir į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos politikos bei Vystymosi komitetų nuomones (A7-0310/2010),

A. kadangi per pastarąjį šimtmetį žemės temperatūra jau padidėjo ir toliau didės, kadangi

¹ Susanne Droege ir Simone Cooper, *Kova su anglies dioksido nutekėjimu nevienodų anglies dioksido kainų pasaulyje* (angl. *Tackling Leakage in a World of Unequal Carbon Prices*) – tyrimas Verts/ALE frakcijos užsakymu, <http://www.climatestrategies.org/our-reports/category/32/257.html>.

² Sander de Bruyn, Agnieszka Markowska ir Marc Davidson, *Kodėl ES galėtų ir turėtų nustatyti aukštesnius išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo tikslus. Literatūros apžvalga* (angl. *Why the EU could and should adopt higher greenhouse gas reduction targets - A literature review*), Delftas, 2010 m., http://www.stopclimatechange.net/fileadmin/bali/user_upload/docs/7213_finalreportSdB.pdf.

³ Anna Pearson, *Anglies dioksido turtuolių sąrašas. Bendrovės, kurios pelnosi iš ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos* (angl. *The Carbon Rich List: The companies profiting from the EU Emissions Trading Scheme*), ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos bendrovių analizė, sudaryta bendradarbiaujant su „carbonmarketdata.com“, 2010 m. vasario mėn., http://www.climnet.org/index.php?option=com_docman&task=doc_download&Itemid=55&gid=1551.

⁴ <http://www.agassessment.org/>

⁵ Tarptautiniame ginčų dėl investicijų sprendimo centras. Byla ICSID Nr. ARB/09/6

⁶ Ontarijo energetikos ministerija, Ekologiškos energijos aktas, <http://www.mei.gov.on.ca/en/energy/gea/>

klimato kaitos ekonominis, socialinis ir ekologinis poveikis įgauna nerimą keliantį mastą ir kadangi būtina pasiekti, kad šis atšilimas būtų ne didesnis nei 2°C,

- B. kadangi JT aukščiausiojo lygio susitikime dėl klimato kaitos Kopenhagoje pasiektas susitarimas yra nepakankamas, o Europos Sąjunga nesugebėjo jame vaidinti vadovaujamojo vaidmens, nes jos tikslai buvo nepakankamai ambicingi ir ji neturėjo vieningos pozicijos,
- C. kadangi JT aukščiausiojo lygio susitikime dėl klimato kaitos Kopenhagoje pasiektas susitarimas yra nepakankamas ir nuviliantis, kadangi derybų partneriai nesugebėjo pasiekti visuotinio sutarimo, o Europos Sąjunga nesugebėjo prisiimti vadovaujamojo vaidmens ir neturėjo vieningos pozicijos,
- D. džiaugdamasis Europos Vadovų Tarybos užmojais iki 2050 m. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį nuo 80 iki 95 proc., palyginti su 1990 m. lygiu, nes šį tikslą pasiekti būtina, kad ES vėl galėtų tapti tarptautine lydere klimato srityje, nes kitos šalys ėmėsi didelių įsipareigojimų ekologinės ekonomikos srityje, visų pirma priimdamos savo ekonomikos atkūrimo planus; tvirtai remia Europos tikslą, nepriklausomai nuo tarptautinių derybų rezultatų, iki 2020 m. išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti 30 proc.;
- E. kadangi aukščiausiojo lygio susitikimas Kankūne yra unikali dialogo esminiais klausimais galimybė, jame reikia priimti teisiškai privalomas priemones ir daug griežtesnes tikrinimo procedūras ir jis turi tapti svarbiu etapu siekiant priimti visaapimančią ir veiksmingą teisiškai privalomą susitarimą, kuris padėtų apriboti visuotinį atšilimą žymiai mažiau nei 2°C,
- F. kadangi kova su klimato kaita yra konkurencingumo rodiklis ir kadangi Europos prioritetai šioje srityje yra energijos tausojimas ir atsinaujinanti energija, kuriais galima pagerinti ES energetinį saugumą ir kurie turi didelį potencialą pramonės, inovacijų, regioninės plėtros ir darbo vietų kūrimo srityse,
- G. kadangi dėl subsidijuojamos energijos ir neriboto išmetamo CO₂ kiekio kai kuriose šalyse sukuriamas santykinis pranašumas,
- H. kadangi Europos Sąjungos atsakomybė už klimatą negali apsiriboti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimu jos teritorijoje, nes remiantis naujais skaičiavimais dėl vartojimo išmetamų šių dujų kiekis yra žymiai didesnis už kiekį, išmetamą dėl gamybos: Jungtinėje Karalystėje – 35 proc., Prancūzijoje – 45 proc., o Švedijoje – 60 proc.,
- I. kadangi dėl to prekybos taisyklės yra labai svarbios kovojant su klimato kaita, o ES, būdama galingiausia pasaulinėje prekyboje, gali joms daryti didelį poveikį,
- 1. džiaugiasi Europos Vadovų Tarybos užmojais iki 2050 m. sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį nuo 80 iki 95 proc., palyginti su 1990 m. lygiu, nes šį tikslą pasiekti būtina, kad ES vėl galėtų tapti tarptautine lydere klimato srityje, nes kitos šalys ėmėsi didelių įsipareigojimų ekologinės ekonomikos srityje, visų pirma priimdamos savo ekonomikos atkūrimo planus; tvirtai remia Europos tikslą, nepriklausomai nuo tarptautinių derybų rezultatų, iki 2020 m. išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį

sumažinti 30 proc., nes jis turėtų paskatinti kitas šalis priimti ambicingesnius įsipareigojimus;

2. ragina sudaryti tarptautiniu lygmeniu privalomą susitarimą dėl klimato apsaugos ir primygtinai ragina siekti tikslo iki 2020 m. 30 proc. sumažinti ES išmetamą CO₂ kiekį neatsižvelgiant į tarptautines derybas, taip pat siekti ilgalaikio ES tikslo – iki 2050 m. 85 proc. sumažinti išmetamą CO₂ ir kitų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį;
3. pabrėžia, kad išsivysčiusios šalys turėtų imtis pirmaujamojo vaidmens mažinant išmetamo CO₂ kiekį; mano, kad standartų nustatymas, ženklavimas ir sertifikavimas yra priemonės, suteikiančios didžiules galimybes sumažinti energijos sunaudojimą ir kovoti su klimato kaita; ragina valstybes nares griežčiau reglamentuoti ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą ir nustatyti mažiausią anglies dioksido kainą; mano, kad taikant švarios plėtos mechanizmą nepavyko patenkinti labiausiai pažeidžiamų šalių poreikių;
4. siūlo aktyviau skatinti naudoti atsinaujinančią energiją ir valstybių narių vyriausybėms vykdyti nuoseklią politiką bei nustatyti privalomą teisinę sistemą, kuri sudarytų sąlygas ilguoju laikotarpiu priimti etapais suskirstytą pagalbos programą, kuri padėtų atverti rinką ir sukurti būtiniausią infrastruktūrą, o tai labai svarbu krizės ir verslo neapibrėžtumo laikotarpiu;
5. primena, kad prekybos politika – tai priemonė, padedanti siekti bendrųjų Europos Sąjungos tikslų, kad pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 straipsnį Europos Sąjungos prekybos politika vykdoma „vadovaujantis Sąjungos išorės veiksmų principais ir tikslais“, o remiantis Europos Sąjungos sutarties 3 straipsniu ji turi prisidėti prie „tvaraus planetos vystymosi, tautų tarpusavio solidarumo ir pagarbos, laisvos ir sąžiningos prekybos, skurdo panaikinimo ir žmogaus, ypač vaiko, teisių apsaugos, taip pat prie griežto tarptautinės teisės, įskaitant Jungtinių Tautų Chartijos principus, laikymosi ir jos plėtojimo“;
6. pabrėžia, kad dvišalė ir daugiašalė Europos Sąjungos prekybos politika yra tik priemonė, o ne savaiminis tikslas, kad ji turi derėti su Sąjungos tikslais kovoti su klimato kaita ir padėti sudaryti plataus užmojo susitarimą klimato klausimu;
7. todėl mano, kad PPO taisyklės reikia interpretuoti ir vystyti taip, kad būtų remiami daugiašaliuose aplinkos susitarimuose priimti įsipareigojimai; prašo Komisijos siekti konsensuso PPO, kad daugiašalių aplinkos susitarimų sekretariatams būtų suteiktas stebėtojo statusas visuose PPO posėdžiuose, susijusiuose su jų kompetencijos sritimi, ir patariamasis vaidmuo ginčų, susijusių su aplinka, sprendimų procedūrose; pabrėžia, kad reikėtų numatyti naujas PPO taisykles siekiant pašalinti santykinę pranašumą, kuris atsiranda dėl pigaus CO₂ išmetimo;
8. apgailestauja, kad nė viename Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) susitarime nėra tiesioginių nuorodų į klimato kaitą, aprūpinimą maistu ir Tūkstantmečio vystymosi tikslus; apgailestauja, kad plinta biologinis klimato atsparių sėklų piratavimas; mano, kad reikia pakeisti PPO taisykles siekiant užtikrinti, kad jos derėtų su įsipareigojimais, priimtais pagal Kioto protokolą ir daugiašalius aplinkos apsaugos susitarimus, ir juos atitiktų; ragina nedelsiant reformuoti PPO siekiant sudaryti galimybę atskirti produktus pagal gamybos ir perdirbimo metodus ir įdiegti daugiau lankstumo naudojant Sutartyje dėl

intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba (TRIPS sutartis), numatytą privalomo licencijų suteikimo tvarką;

9. pabrėžia, atsižvelgdamas į PPO susitarimo preambulę ir Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT) XX straipsnio b, d ir g punktus, kad dėl tarptautinės prekybos neturi būti pereikvojami gamtos ištekliai, ir ragina Komisiją ir valstybes nares siekti, kad vykdant PPO veiklą būtų labiau atsižvelgiama į bendrų prioritetų principą, ypač turint mintyje tvarius, klimatui palankius ir etiniu požiūriu tinkamus produktus;
10. ragina Komisiją ir PPO nares siekti, kad PPO pateiktų nuomonę, kurioje ji pripažintų klimato kaitos reikšmę ir padarinius, taip pat siektų, kad pagal PPO taisykles visuotinės pastangos siekiant kovoti su klimato kaita, mažinti ją ir prisitaikyti prie jos būtų ne žlugdomos, o skatinamos;
11. apgailestauja, kad PPO narės dar nerado būdo, kaip šį susitarimą įtraukti į JT institucijų ir taisyklių, susijusių su aplinkosauga, įskaitant klimato kaitą, taip pat su socialiniu teisingumu ir žmogaus teisių paisymu, sistemą; primygtinai reikalauja, kad pirmenybė būtų teikiama įsipareigojimams ir tikslams, numatytiems daugiašaliuose aplinkos apsaugos susitarimuose, pvz., JT Bendrojoje klimato konvencijoje, ir kitų JT institucijų (ŽMŪO, TDO, TJO) įsipareigojimams ir tikslams, o ne siauram prekybos taisyklių interpretavimui;
12. atsižvelgdamas į tai, kad praėjo daugiau kaip 15 metų, kai 1994 m. balandžio 15 d. PPO ministrų konferencijoje buvo priimtas sprendimas dėl prekybos ir aplinkos, ragina Komisiją vėliausiai iki 2011 m. vidurio pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje būtų įvertinta, kokių mastu PPO Prekybos ir aplinkos komitetas pasiekė tikslų, nustatytų šiame sprendime, ir pateikti išvadas apie tai, kas dar turėtų būti padaryta, visų pirma visuotinio dialogo klimato kaitos mažinimo ir prisitaikymo prie jos bei PPO klausimais;
13. ragina Komisiją ir valstybes nares PPO derybose ir dvišaliuose susitarimuose reikalauti, kad prekybos, ypač gamtos išteklių, liberalizavimas nekeltų pavojaus tvariam išteklių valdymui, o klimato bei augalų ir gyvūnų rūšių apsaugos tikslai taptų neatskiriama susitarimų dalimi; ragina Komisiją šiuo tikslu atkakliai siekti, kad bendras PPO šalių prekybos ir aplinkos ministrų posėdis įvyktų dar prieš 2011 m. Johannesburge vykšiančią Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferenciją; primena, kad JTBBKKK yra forumas, skirtas tarptautiniam susitarimui klimato kaitos problemų sprendimo klausimu pasiekti;
14. mano, kad dabar yra aktualiau nei bet kada pradėti viešąsias diskusijas dėl Pasaulinės aplinkosaugos organizacijos įsteigimo;

Sustiprinti teigiamą prekybos ir klimato apsaugos sąveiką

15. pripažįsta teigiamą vaidmenį, kurį gali vaidinti prekyba platinant prekes ir paslaugas, kuriomis prisidedama prie klimato apsaugos; mano, kad klimato apsauga ir prekybos liberalizacija gali sustiprinti viena kitą palengvinant prekybą aplinkai nekenksmingomis prekėmis ir paslaugomis, tačiau būtina remiantis griežtais aplinkos apsaugos kriterijais ir bendradarbiaujant su PPO valstybėmis narėmis iš anksto nustatyti šių prekių ir paslaugų

sąrašą;

16. pripažįsta, kad prekyba yra svarbi technologijų perdavimo besivystančioms šalims priemonė; pabrėžia būtinybę šalinti ekologinės prekybos kliūtis, pavyzdžiui, nebetaikant PPO tarifų ekologinėms prekėms;
17. tikisi, kad ES parodys gerą pavyzdį mažindama prekybos ekologiškais technologijomis ir aplinkai bei klimatui žalos nedarančiais produktais kliūtis, pvz., muitus ir rinkliavas, taip pat populiarindama aplinkai nekenksmingas prekes ir paslaugas (angl. EGS), be kita ko, vadovaujantis Balio veiksmų planu ir naudojantis Kopenhagos žaliuoju klimato fondu;
18. pabrėžia ekologiškų technologijų inovacijų svarbą ir pripažįsta vaidmenį, kurį gali vaidinti prekyba perduodant šias technologijas tarp skirtingų šalių;
19. ragina ES imtis iniciatyvos ir nustatyti pagrindines technologijų sklaidos besivystančiose šalyse kliūtis siekiant kovoti su klimato kaita;
20. pripažįsta, kad inovacijų skatinimas gali vykti naudojant įvairias paskatų sistemas ir kad šiose sistemose technologijų perdavimas skatinamas nevienodai; ypač kelia klausimą dėl intelektinės nuosavybės teisių poveikio ateities technologijų, kaip antai antrosios kartos agrokuras, baterijos ar vandenilis, sklaidai; be to, pažymi, jog norint, kad intelektinės nuosavybės teisių sistemos prisidėtų prie technologijų perdavimo, reikia spręsti su jų apsauga susijusias problemas, kurias lemia silpnos politinės institucijos ir teisinės valstybės nebuvimas; todėl prašo Komisijos išnagrinėti visas paskatų ir inovacijų sistemas atsižvelgiant į kai kurių šalių atskirties pavojų ir šio darbo rezultatus įtraukti į savo diplomatinę klimato srities politiką;
21. yra susirūpinęs dėl iškastinio kuro energijai skiriamų subsidijų iškraipiančio poveikio, jų poveikio klimatui ir išlaidų, kurias dėl šių subsidijų patiria viešieji finansai; teigiamai vertina Didžiojo dvidešimtuko įsipareigojimą šias subsidijas palaipsniui panaikinti;
22. pageidauja, kad Europos Sąjunga šiuo klausimu tarptautiniu lygiu imtųsi vadovaujamojo vaidmens, ir ragina Komisiją greitai pasiūlyti šių subsidijų panaikinimo Sąjungoje grafiką, atsižvelgiant į tai, kad į šį procesą turės būti įtrauktos papildomos socialinės ir su pramone susijusios priemonės; be to, primena Komisijai ir valstybėms narėms skirtą Europos Parlamento prašymą užkirsti kelią eksporto kreditų agentūroms ir Europos investicijų bankui teikti paskolas projektams, turintiems neigiamo poveikio klimatui;
23. nepitaria tam, kad būtų subsidijuojamas iškastinis kuras, ir ragina aktyviau skatinti naudoti mažiau aplinkai kenksmingą atsinaujinančią energiją ir tirti bei plėtoti decentralizuotus energijos šaltinius, visų pirma besivystančiose šalyse; atsižvelgdamas į tai, primena apie G20 susitarimą palaipsniui nutraukti iškastinio kuro subsidijas ir ragina Komisiją pateikti pasiūlymą dėl Europos strategijos, kaip ją įgyvendinti, bei nustatyti aiškius terminus ir, jei reikia, kompensavimo mechanizmus;

Pasiekti teisingesnių kainų tarptautinėje prekyboje ir išvengti anglies dioksido nutekėjimo

24. pažymi, kad prekybos liberalizacija gali prieštarauti klimato apsaugai, jei kai kurios šalys

tai, kad jos nesiima veiksmų klimato kaitos klausimu, paverčia konkurenciniu privalumu; todėl siūlo reformuoti PPO antidempingo taisykles ir į jas įtraukti aplinkos požiūriu teisingų kainų nustatymo, atsižvelgiant į pasaulinius standartus ir klimato kaitą, klausimą;

25. apgailestauja, kad subsidijuodamos energijos kainas ir netaikydamos apribojimų arba kvotų išmetamam CO₂ kiekiui kai kurios šalys gali įgyti santykinį pranašumą; dėl neribojamo ir dėl to santykinai pigaus CO₂ išmetimo šios šalys nėra skatinamos prisijungti prie daugiašalių susitarimų dėl klimato kaitos;
26. tačiau pažymi, kad derybos dėl klimato yra paremtos „bendros, bet skirtingos atsakomybės“ principu ir kad besivystančių šalių klimato politika paprastai yra silpna dėl mažesnių jų finansinių ar techninių pajėgumų, o ne dėl aplinkos apsaugos dempingo tikslų;
27. atsižvelgiant į tai pageidauja, kad Europos diskusijos dėl anglies dioksido nutekėjimo pramonėje, susijusio su ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, ir jo sprendimo būdų vyktų laikantis atsargumo;
28. primena, kad, remiantis paskutiniu 2010 m. gegužės 26 d. Komisijos komunikatu šia tema (COM(2010)0265), tik nedaugelyje pramonės sektorių gali vykti žymus anglies dioksido nutekėjimas ir mano, kad jiems nustatyti reikia atlikti smulkia sektorių analizę, ragina Komisiją kuo greičiau pradėti naudoti šį požiūrį, o ne kelis visiems sektoriams vienodus kiekybinius kriterijus;
29. pabrėžia, kad nėra vieno sprendimo visiems pramonės sektoriams, kuriuose gali vykti anglies dioksido nutekėjimas, ir kad produktų pobūdis arba rinkos struktūra yra pagrindiniai kriterijai, pagal kuriuos galima rinktis turimas priemones (nemokamas leidimų suteikimas, valstybės pagalba arba pasienio mokesčių derinimo priemonės);
30. išreiškia apgailestavimą dėl masinio naudojimosi nemokamu leidimų suteikimu, nors daugelis pastarojo meto tyrimų rodo, kad dėl jo kai kurios įmonės negali patirti didelio pelno, ir kad leidimus gaunančios įmonės dėl jo nenustoja visą ar dalį gamybos perkelti į trečiąsias šalis; prašo, kad visiško ar dalinio gamybos perkėlimo į trečiąsias šalis atvejais suteikti leidimai būtų nedelsiant grąžinami, ir kad dalis jų būtų skiriama paliekamų verslo zonų socialinės ir ekologinės transformacijos fondams;
31. mano, kad daugiašalis susitarimas dėl klimato būtų geriausia priemonė siekiant atsižvelgti į neigiamus išorės veiksnius aplinkai, susijusius su CO₂, tačiau jis artimiausioje ateityje gali būti nepasiektas; todėl mano, kad Europos Sąjunga turėtų ir toliau svarstyti galimybes nepažeidžiant PPO taisyklių nustatyti tinkamas, pramonės sektoriams, kuriuose gali vykti anglies dioksido nutekėjimas, skirtas aplinkos apsaugos priemones, papildančias CO₂ leidimų pardavimą aukcionuose naudojant Europos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, ypač vadinamąjį anglies dioksido įtraukimo mechanizmą; tokiu mechanizmu būtų galima kovoti su išmetamo CO₂ šaltinių perkėlimu į trečiąsias šalis;
32. pripažįsta, kad PPO taisyklės nėra nesuderinamos su pasienio priemonėmis, skirtomis vidaus politikos, pagal kurią aplinkai daromo išorės poveikio išlaidos įskaičiuojamos į produktų kainą, padariniams neutralizuoti, jeigu tokie susitarimai nėra diskriminaciniai;

33. nedviprasmiškai pareiškia, kad pasienio mokesčių derinimas turėtų būti naudojamas ne kaip protekcionizmo priemonė, o kaip būdas siekiant sumažinti išmetamų teršalų kiekį; mano, kad ES dalį galimų pajamų turėtų skirti savo pagal JT BKKK priimtiems finansiniams įsipareigojimams vykdyti;
34. mano, kad pavieniai veiksmai, kurie 1993 m. gruodžio 15 d. PPO prekybos derybų komiteto sprendime dėl prekybos ir aplinkos apibūdinami kaip darantys įtaką „prekybos priemonių ir aplinkosaugos priemonių, taikomų siekiant tvarios plėtros, santykiui“ (pvz., pasienio mokesčių derinimas, muitai, skirti kovai su ekologiniu dumpingu), turint mintyje dabartinę PPO jurisdikcijos padėtį šioje srityje gali būti laikomi atitinkančiais PPO taisykles ir metodus tik tuo atveju, jeigu jų imamasi laikantis teisiškai privalomo visuotinio susitarimo ir pagal JT BKKK įgaliojimus, taigi ragina Komisiją iki Pietų Afrikoje vykstančios konvencijos šalių 17-osios konferencijos (COP 17) pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai komunikatą, kaip tokia sistema galėtų būti nustatyta pagal bet kurį susitarimą, taikomą po Kioto protokolo;

Skatinti produktų skirstymą pagal jų poveikį klimatui

35. primena, kad klimato apsauga priklauso nuo įvairių sričių viešosios politikos: išmetamo anglies dioksido kiekio žymėjimo, viešųjų pirkimų su griežtais ekologiniais kriterijais, standartų, subsidijų, mokesčių, leidimų politikos, kuria produktai būtų skirstomi pagal jų gamybos būdus ir metodus, ir kad gali pasirodyti būtina šių sričių politiką taikyti ir Europos, ir importuotiems produktams;
36. mano, kad ES, kaip didžiausias tarptautinis prekybos blokas, gali nustatyti pasaulinius standartus ir pritaria tam, kad būtų kuriamos ir diegiamos sertifikavimo ir ženklinimo sistemos, kurias taikant būtų atsižvelgiama į socialinius ir ekologinius kriterijus; atkreipia dėmesį į sėkmingą NVO bendradarbiavimą kuriant ir propaguojant atitinkamus ženklus ir sertifikatus ir vienareikšmiškai pritaria tam, kad jie būtų plačiau naudojami;
37. primena, kad PPO sistemoje galima imtis prekybos sertifikavimo priemonių, jei jos būtinos, proporcingos ir jomis nediskriminuojamos šalys, kuriose gamybos sąlygos yra vienodos; tačiau pažymi, kad labai svarbu, kad šios priemonės galėtų būti kuo greičiau taikomos remiantis klimato kriterijais, kurie būtų pagrįsti produktų gamybos būdais ir metodais;
38. ragina Komisiją imtis veiksmų, kad PPO būtų atnaujintos diskusijos dėl gamybos būdų ir metodų ir galimybės skirstyti panašius produktus pagal jų gamybos metu išmetamą anglies dioksido kiekį, sunaudojamą energiją ar technologinius standartus; mano, kad tokia iniciatyva PPO narėms bus priimtina, jei ją lydės technologijų perdavimo palengvinimo priemonės;
39. tačiau norėtų, kad dėl aiškumo dėl gamybos būdų ir metodų trūkumo PPO Sąjungoje neįsivyratų neveiklumas, priešingai – ji turėtų pasinaudoti šia veiksmų laisve; todėl ragina Komisiją nuolatos naudotis produktų ženklinimu ar tvarumo kriterijais derantis dėl prekybos produktais, turinčiais poveikio klimatui, sudarant dvišales bei daugiašales prekybos sutartis dėl šių produktų;
40. pabrėžia, kad reikia dėti pastangas siekiant užtikrinti, kad prekybos neigiamas poveikis

aplinkai būtų atspindėtas kainose ir kad būtų taikomas principas „teršėjas moka“; ragina, kad būtų užtikrintas bendras ženklavimo ir informavimo apie aplinkos standartus sistemų veikimas;

41. todėl džiaugiasi, kad Europos Sąjunga nustatė Sąjungoje pagaminto biokuro ir importuoto biokuro tvarumo kriterijus; prašo Europos Komisijos ištirti galimybę išplėsti šį požiūrį įtraukiant biomasę ir žemės ūkio produktus; ragina, kad būtų atsižvelgta į su biokuru susijusius netiesioginius žemės naudojimo pokyčius, ir tikisi, kad Komisija pateiks pasiūlymą iki 2010 m. pabaigos, laikantis jos įsipareigojimo Europos Parlamentui;
42. ragina nustatyti tikrus privalomus biokuro ir biomasės gamybos tvarumo reikalavimus ir standartus, pagal kuriuos būtų atsižvelgiama į tai, kad dėl netiesioginio žemės paskirties keitimo (angl. ILUC) ir viso gamybos ciklo išmetamos šiltnamio efektą sukeliančios dujos ir smulkios dalelės; pabrėžia, kad užtikrinti gyventojų aprūpinimą maistu turi būti svarbiau už biokuro gamybą ir kad tvaraus žemės naudojimo politika bei praktika turi būti nedelsiant vykdoma taikant labiau holistinį požiūrį;
43. mano, kad labai svarbu, kad būtų nustatyti griežti tarptautinės prekybos biokuru tvarumo standartai, turint omenyje jų prieštarinę poveikį aplinkai ir socialinį poveikį;
44. teigiamai vertina pasiektą Europos susitarimą dėl neteisėtos medienos ir tikisi pažangos savanoriškos partnerystės susitarimų srityje;

Prekybos liberalizacija neturi daryti poveikio plataus užmojo klimato politikai

45. yra susirūpinęs dėl Komisijos siekio į prekybos susitarimus įtraukti prekybos medienos produktais liberalizavimą, ypač eksporto apribojimų panaikinimą, nors ir esama didelio miškų nykimo ir neigiamų pasekmių klimatui, biologinei įvairovei, vystymuisi ir vietos gyventojams pavojaus;
46. visų pirma pabrėžia, kad būtina, jog klimato ir bioįvairovės tikslai bei prekybos sąlygos būtų derinami, siekiant užtikrinti, kad, pvz., pastangos spręsti miškų naikinimo problemą būtų veiksmingos;
47. mano, kad į naujus tarptautinius klimato apsaugos susitarimus turi būti įtrauktos tvirtos garantijos dėl tarptautinės prekybos mediena neigiamų padarinių aplinkai sumažinimo ir miškų nykimo, kurio mastas kelia susirūpinimą, panaikinimo;
48. pabrėžia, kad dėl žemės ūkio liberalizacijos daug besivystančių šalių priėmė žemės ūkio modelius, paremtus monokultūra ir eksportu, o šie modeliai yra labai pažeidžiami klimato kaitos požiūriu ir gali sukelti masinį miškų nykimą; baiminasi dėl kai kurių Europos žemės ūkio subsidijų poveikio valstybių gebėjimui užtikrinti savo apsirūpinimo maistu saugumą, ypač keičiantis klimatui; prašo Komisijos nesudaryti prekybos sutarčių, dėl kurių spartėtų miškų nykimas, ir užtikrinti, kad prekybos sutartimis ir Europos teikiama parama žemės ūkiui nebūtų kenkiama žemės ūkio politikos, į kurią būtų įtraukiama kova su klimato kaita siekiant užtikrinti nepriklausomumo apsirūpinimo maistu požiūriu, perspektyvoms;
49. susirūpinęs pažymi, kad ekonomikos globalizacija dažnai skatino tai, kad žemės ūkio

modelis būtų pagrįstas viena eksportuojama kultūra, tai daugelyje besivystančių šalių lėmė netvarkingą žemės ūkio praktiką; mano, kad nustatant prekybos režimus reikėtų tinkamai atsižvelgti į nedidelių ūkių ūkininkų ir kaimo vietovių poreikius, ypač besivystančiose šalyse, ir skatinti organinį žemės ūkį, kuriam esant būtų išskiriama mažiau anglies dioksido, taigi būtų prisidedama prie klimato kaitos mažinimo; ragina sukurti nacionalinio ir tarptautinio lygmens kokybiškos prekybos standartus ir leisti vyriausybėms patekimą į rinką susieti su šiais standartais, t. y. taikyti lengvatinio patekimo į rinką sąlygas produktams, kurie atitinka tam tikrus tvarumo standartus;

50. prieštarauja prekybos ir investicijų susitarimų nuostatoms, pagal kurias investuotojai galėtų kelti ieškinius valstybėms, stiprinančioms klimato srities politiką; mano, kad investuotojų ir valstybių konfliktų sprendimo taisyklės negali būti taikomos, jei pagal aiškią teisinę sistemą valstybė gali imtis aplinkos apsaugos priemonių, derančių su pasauliniais šios srities tikslais;
51. prašo Komisijos sistemiškai neprieštarauti savo partnerių vietos lygio klimato politikos išlygoms, kaip tai daroma Ontarijo ekologiškos energijos akto atveju; mano, kad šiomis išlygomis užtikrinamas šios politikos priimtumas piliečiams ir įmonėms; be kita ko, mano, kad kol dar nesukurta su klimatu susijusių išlaidų įtraukimo į tarptautinio transporto kainą sistema, šios išlygos, kaip, pvz. transporto būdo žymėjimas, žinoma, yra netobulos, bet naudingos vietoje pagamintų produktų vartojimo skatinimo priemonės;

Visapusiškai įtraukti transportą į prekybos ir klimato klausimą

52. apgailestauja, kad pagal dabartinę prekybos sistemą visuotinai atskiriama darbo jėga ir gamyba, todėl labai intensyviai naudojamas transportas, o ekologinės sąnaudos nepadengiamos; norėtų, kad su klimatu susijusios tarptautinio transporto išlaidos būtų įtrauktos į jo kainą, tam sukuriant mokesčius arba keitimosi mokamais leidimais sistemas; džiaugiasi, kad į Bendrijos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą neužilgo bus įtraukta aviacija ir tikisi, kad Komisija imsis panašios iniciatyvos dėl jūrų transporto iki 2011 m., kuri turėtų įsigaliooti 2013 m., jei paaiškėtų, kad iki to laiko neįmanoma įgyvendinti pasaulinio mechanizmo; apgailestauja, kad neapmokestinamas kuras, sunaudojamas prekes pervežant jūrų transportu; pritaria tam, kad šis kuras ir šie produktai, visų pirma oro transportu pervežami produktai, būtų apmokestinami; be kita ko, tikisi, kad Komisija imsis iniciatyvos peržiūrėti paramą, skiriama labiausiai teršiančių rūšių transportui, kaip, pvz., atleidimas nuo žibalo mokesčio;
53. pabrėžia, kad išmetamo CO₂ kiekis vykdant tarptautinę prekybą gali būti labai sumažintas, pvz., pasirenkant naudojamas transporto priemonės pagal veiksmingumo ir ekologinius kriterijus. ragina susidariusias transporto ir su aplinka susijusias išlaidas įskaičiuoti į produktų kainą (išorės išlaidų įtraukimas), visų pirma į Europos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą įtraukiant laivybą, kuri sudaro 90 proc. tarptautinės prekybos transporto;
54. ragina Komisiją ir valstybes nares daryti viską, kas jų galioje, siekiant, kad būtų priimtas teisiškai privalomas susitarimas dėl laivybos taršos mažinimo pagal Tarptautinės jūrų organizacijos nuostatas;
55. mano, kad svarbu, kad tarptautiniai įsipareigojimai dėl išmetamo šiltnamio efekto

sukeliančių dujų kiekio sumažinimo taip pat būtų taikomi tarptautiniam oro transportui ir laivybai;

56. pabrėžia, kad dėl transporto ir tarptautinės prekybos padidėjęs išmetamų CO₂ dujų kiekis mažina ES klimato kaitos strategijos efektyvumą; mano, kad tai yra pakankamas pagrindas keisti į eksportą orientuotą vystymo strategiją savaiminio vystymosi strategija, kuri būtų pagrįsta prekių įvairove ir vietos vartojimu bei gamyba besivystančiose šalyse; primena, kad ši strategija teigiamai paveiktų užimtumą ir ES, ir besivystančiose šalyse;
57. apgailestauja dėl to, kad didelę tarptautinės prekybos dalį sudaro vienerūšiai produktai, kurie galėtų būti lengvai pagaminami vietoje ir jų transportavimui nereikėtų su aplinka susijusių išlaidų;
58. mano, kad kol su klimatu susijusios išlaidos būtų įtrauktos į transporto kainą, turėtų būti skatinamas tvarios vietos produkcijos populiarinimas, visų pirma geriau informuojant vartotojus; ragina nustatyti dėl įvairių produktų, ypač jų transportavimo etapo metu, išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio bendrą skaičiavimo metodiką ir bendras žymėjimo taisykles;

Sustiprinti prekybos ir klimato derinimo priemonės

59. siekiant užtikrinti Europos Sąjungos prekybos politikos ir klimato politikos darną, prašo, kad būtų nustatytas visų rūšių prekybos politikos anglies dioksido išlakų balansas, kad ši politika būtų keičiama siekiant šį balansą pagerinti, ir kad klimatui neigiamo balanso atveju būtina būtų imamasi kompensacinių priemonių: politinio, technologinio ir finansinio bendradarbiavimo;
60. ragina ES išsamias aplinkos apsaugos nuostatas dvišaliuose ir regioniniuose prekybos susitarimuose naudoti kaip plėtros priemonę, t. y. pabrėžti, kad reikia tinkamai įgyvendinti aplinkos apsaugos nuostatas ir bendradarbiavimo priemones, pagal kurias būtų skatinama perduoti technologiją, teikti techninę pagalbą ir ugdyti gebėjimus;
61. ragina Komisiją į prekybos susitarimus, sudarytus su ne ES šalimis, nuolat įtraukti sąlygas dėl aplinkos, visų pirma dėl išmetamo CO₂ kiekio ir mažai šiltnamio efektą sukeliančių dujų į aplinką išmetančių technologijų perdavimo;
62. palankiai vertina tai, kad į prekybos susitarimų poveikio tvarumui vertinimus (angl. SIA) įtrauktas klimato kaitos aspektas; vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad kai kuriais atvejais, pvz., Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių laisvosios prekybos susitarimo atveju, iš SIA matyti, kad susitarimas turės neigiamų padarinių klimatui, kurie nebuvo aptarti prieš sudarant susitarimą; mano, kad prekybos susitarimai jokių būdu neturėtų kenkti daugiašalėms aplinkos apsaugos sutartims;
63. prašo, kad šis balansas ir šios kompensacinės priemonės būtų įtraukti į bet kokių prekybos susitarimų (laisvosios prekybos susitarimų, ekonominės partnerystės susitarimų, bendrų muitų lengvatų sistemos reformų) „klimato skyrių“, ir kad dėl šio skyriaus vyktų viešos konsultacijos ir jis būtų pristatytas Parlamentui;
64. mano, kad vykdant bendrosios lengvatų sistemos reformą turi būti įtraukti klimato

kriterijai;

65. pageidauja, kad dėl „klimato skyriaus“ glaudžiai bendradarbiautų Klimato politikos GD ir Tarptautinės prekybos GD, ir kad platesniu aspektu Klimato politikos GD būtų nuolatos įtraukiamas į derybas dėl prekybos susitarimų;
66. mano, kad Komisija, įgyvendindama savo derybų strategiją prekybos ir aplinkosaugos politikos srityse, turėtų laikytis suderintos sistemos, kad partneriams nebūtų suteikiamas pagrindas nerimauti dėl kliūčių prekybai ir tuo pačiu metu užtikrinama atitiktis privalomiems kovos su klimato kaita tikslams;
67. mano, kad diplomatinė klimato srities politika turėtų būti vykdoma energingiau ir nuosekliau palaikant ES prekybos ryšius su valstybėmis, kurios nėra įsipareigojusios daugiašaliais aplinkos apsaugos susitarimais;

Europos Sąjungos prekybos ir klimato darna žiūrint iš besivystančių šalių požiūrio taško

68. pripažįsta, kad Europos prekybos politikos ir klimato politikos derinimą šalys partnerės gali palaikyti netiesioginiu bandymu sumažinti mūsų importą ir padidinti eksportą;
69. todėl primygtinai pabrėžia, kad svarbu vesti derybas su šiomis šalimis dėl visų priemonių, kurių Sąjunga galėtų imtis, ypač dėl pasienio mokesčių derinimo priemonių, ir tai, kad Sąjunga turi laikytis savo įsipareigojimų dėl su klimato kaita susijusios pagalbos besivystančioms šalims;
70. todėl baiminasi, kad „ankstyvas“ finansavimas, kurį Europos šalys pažadėjo per Kopenhagos aukščiausio lygio susitikimą klimato kaitos klausimais, gali būti iš dalies skiriamas teikiant valstybės pagalbą vystymuisi ir skiriamas paskolų forma – priešingai, nei to prašė Parlamentas; ragina Komisiją pateikti ataskaitą apie šį finansavimą, ir kurios galima būtų spręsti apie tikrovės, priimtų įsipareigojimų ir Parlamento prašymų santykį; taip pat ragina geriau koordinuoti finansuojamas temas ir geografines sritis;
71. primena pramoninių šalių, tarp kurių yra Sąjungos valstybių narių, įsipareigojimą apsvarstyti naujoviško finansavimo galimybę siekiant kovoti su klimato kaita, visų pirma finansinių sandorių apmokestinimą; ragina Komisiją Tarybai ir Parlamentui neužilgo pateikti pasiūlymą dėl tokio apmokestinimo įvedimo Sąjungos lygiu projektą; prašo Komisijos į prekybos derybas dėl finansinių paslaugų liberalizacijos įtraukti tokio mechanizmo galimybę;
72. yra įsitikinęs, kad kova su klimato kaita turi būti grindžiama išsivysčiusių ir besivystančių šalių solidarumo principu ir galbūt glaudesniu bendradarbiavimu su JT, PPO ir kitomis Breton Vudso institucijomis; taigi ragina drauge su besivystančiomis, augančios ekonomikos ir išsivysčiusiomis šalimis parengti bendrą prekybos apyvartiniais taršos leidimais ir energijos bei šiltnamio efektą sukeliančių teršalų apmokestinimo koncepciją siekiant, viena vertus, užkirsti kelią įmonių iškelimui (angl. carbon leakage) ir, antra vertus, gauti lėšų kovai su klimato kaita ir jos padarinių mažinimui bei prisitaikymui prie jų;

73. pabrėžia, kad technologijų perdavimo besivystančioms šalims didinimas siekiant kovoti su anglies dioksido nutekėjimu bus labai svarbi klimato režimo po 2012 m. dalis; apgailestauja, kad technologijų perdavimas sudaro tik mažą oficialios paramos vystymuisi dalį; ragina valstybes nares besivystančioms šalims suteikti didesnę techninę ir finansinę pagalbą kovojant su klimato kaitos padariniais, įgyvendinant su klimatu susijusius standartus ir įtraukiant atvirus standartų, ženklinimo ir sertifikavimo plėtros poveikio vertinimus;
74. paveda pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos Vadovų Tarybos pirmininkui, Tarybai, Komisijai, nacionaliniams parlamentams Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (JTBBKKK) vykdomajam sekretoriui ir 16-osios JT BBKKK šalių konferencijos (COP 16) šalims.

AIŠKINAMOJI DALIS

JT aukščiausiojo lygio susitikimo klimato kaitos klausimu Kopenhagoje rezultatas buvo nuviliantis susitarimas, kuriuo neįmanoma planetos atšilimo apriboti mažiau nei 2°C. Taipogi Kopenhagos susitarimas nėra nei pasaulinis, nei privalomas. ES toli gražu nėra pagrindinė šios nesėkmės kaltininkė. Tačiau ji dažnai buvo negirdima ir neveiksminga dėl jos vienybės trūkumo, nesugebėjimo kalbėti vieningai, nesugebėjimo nustatyti išlakų sumažinimo ir paramos besivystančioms šalims tikslus, atitinkančius mokslines rekomendacijas ir Europos Parlamento prašymus.

Kodėl iškilo tiek daug sunkumų? Vieno vienintelio atsakymo tikrai nėra. Tačiau didelės šios problemos dalies priežastis yra tai, kad daug šalių dar neatliko plataus masto bandymų ir lieka skeptiškos dėl jų ekonomikos ekologinės transformacijos ekonominių, socialinių ar demokratiinių privalumų, nors ir atlikta daug tyrimų ir sėkmingų bandymų srityje, susijusioje su perėjimu prie tvaresnių energijos, žemės ūkio ir transporto.

Šiuo metu Europos Sąjungą kamuoja neveiklumas. Kai kurie pramonės sektoriai, kuriems labai pritaria vyriausybės, kalba apie galimas dramatiškas plataus masto klimato politikos pasekmes. Jie teigia, kad, nors ir oficialiaisiais tyrimais paneigia tokią pasaulinę grėsmę ir juose primenama, kad esama apsaugos nuo anglies dioksido nutekėjimo priemonių, ambicijos klimato klausimu trukdo spręsti ekonominę ir socialinę krizę.. Tai yra didelė klaida, kurios nedaro Kinija ir Jungtinės Amerikos Valstijos, dalį savo krizės sprendimo planų skirdamos ekologinei ekonomikai. Imdamasi vadovaujančio vaidmens kovoje su klimato kaita Europos Sąjunga sustiprintų savo konkurencingumą pasinaudodama energijos taupymu ir atsinaujinančia energija – dviem sektoriais, kuriais galima pagerinti savo energijos tiekimo saugumą ir kurie turi didelio pramonės vystymo, inovacijų, teritorijų planavimo ir darbo vietų kūrimo potencialo.

Tačiau tam, kad galėtų vaidinti šį vaidmenį ir pasinaudoti šiomis konkurencingumo didinimo galimybėmis, ES turi keisti savo dvišalę, regioninę ar daugiašalę prekybos politiką. To reikia, kadangi dėl prekybos prekėmis ir paslaugomis išmetama apie 20 proc. pasaulio šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio. Taip pat kadangi dėl vartojimo išmetamų šių dujų kiekis Jungtinėje Karalystėje yra 35 proc., Prancūzijoje – 45 proc., o Švedijoje – 60 proc. didesnis už kiekį, išmetamą dėl gamybos. ES būtinai turi spręsti šių „apsikeistų“ emisijų klausimą. Jei ji to nesiims, ji gali prarasti visą tarptautinį pasitikėjimą – Europa, kuri, viena vertus, finansuoja kovą su miškų nykimu, o kita vertus, skatina miškų nykimą importuodama netvarkingus miškininkystės produktus ir biokurą, negali būti kovos su klimato kaita lyderė. Be kita ko, jei vietoje to, kad pakeistų savo gamybos ir vartojimo būdus, ji perkelia savo emisijas į trečiąsias šalis, ji negalės gauti su šia transformacija susijusios ekonominės, pramoninės ar socialinės naudos.

Taigi, ES turi keisti savo prekybos politiką skirstydama produktus pagal jų poveikį klimatui ir šitaip skatinti būtiną gamybos ir vartojimo būdų ir investavimo strategijų kaitą. Ji privalo reaguoti į anglies dioksido nutekėjimo problemą ir, bendriau paėmus, savo importo poveikį klimatui. Ji neturi kritikuoti mūsų prekybos partnerių klimato politikos laikydamasi trumpalaikio požiūrio siekiant padidinti Europos užimamą rinkos dalį. Ji turi aktyviai veikti sprendama tarptautinio transporto emisijų klausimą, pasiūlyti inovacijų apsaugos tvarką, kuri būtų suderinama su prieiga, ypač besivystančių šalių prieiga prie klimatui palankių

technologijų, siekti sukurti tarptautinius naujoviškus finansavimo mechanizmus, jei reikia, iš anksto juos įgyvendinant Sąjungos lygmeniu. Šių veiksmų ES turėtų imtis kartu su mūsų prekybos partneriais, ypač besivystančiomis šalimis, o ne vykdyti prieš juos nukreiptus veiksmus.

Žinoma, tai yra sudėtingas klausimas. Tačiau ES jau žengė pirmuosius žingsnius teisinga kryptimi nelegalios medienos importo, biokuro ir aviacijos emisijų srityse.. Šiuo pranešimu, kuris yra daugelio diskusijų su įmonėmis, asociacijomis, profesinėmis organizacijomis ir Komisija vaisius. siekiama nustatyti papildomus etapus, kuriais ES galėtų toliau žengti toliau eidama šiuo keliu.

30.9.2010

APLINKOS, VISUOMENĖS SVEIKATOS IR MAISTO SAUGOS KOMITETO NUOMONĖ (*)

pateikta Tarptautinės prekybos komitetui

dėl tarptautinės prekybos politikos atsižvelgiant į klimato kaitos reikalavimus
(2010/2103(INI))

Nuomonės referentas (*): Jo Leinen

(*) Darbo su susijusiais komitetais procedūra. Darbo tvarkos taisyklių 50 straipsnis

PASIŪLYMAI

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas ragina atsakingą Tarptautinės prekybos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pabrėžia, atsižvelgdama į PPO susitarimo preambulę ir Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT) XX straipsnio b, d ir g punktus, kad dėl tarptautinės prekybos neturi būti pereikvojami gamtos ištekliai ir ragina Komisiją ir valstybes nares siekti, kad vykdant PPO veiklą būtų labiau atsižvelgiama į bendrų prioritetų principą, ypač turint mintyje tvarius, klimatui palankius ir etiniu požiūriu tinkamus produktus;
2. ragina Komisiją ir PPO nares siekti, kad PPO pareikštų nuomonę, kurioje atsižvelgtų į klimato kaitos reikšmę ir padarinius, taip pat siektų, kad pagal PPO taisykles visuotinės pastangos siekiant kovoti su klimato kaita, mažinti ją ir prisitaikyti prie jos būtų ne žlugdomos, o skatinamos;
3. apgailestauja, kad PPO narės dar nerado būdo, kaip šį susitarimą įtraukti į JT institucijų ir taisyklių, susijusių su aplinkosauga, įskaitant klimato kaitą, taip pat su socialiniu teisingumu ir žmogaus teisių paisymu, sistemą; primygtinai reikalauja, kad pirmenybė būtų teikiama išipareigojimams ir tikslams, numatytiems daugiašalėse aplinkos apsaugos sutartyse, pvz., JT Bendrojoje klimato konvencijoje, ir kitų JT institucijų (ŽMŪO, TDO, TJO), o ne siauram prekybos taisyklių interpretavimui;

4. atsižvelgdamas į tai, kad praėjo daugiau kaip 15 metų, kai 1994 m. balandžio 15 d. PPO ministrų konferencijoje buvo priimtas sprendimas dėl prekybos ir aplinkos, ragina Komisiją vėliausiai iki 2011 m. vidurio pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje būtų įvertinta, kokių mastu PPO prekybos ir aplinkos komitetas pasiekė tikslų, nustatytų šiame sprendime, ir pateikti išvadas apie tai, kas dar turėtų būti padaryta, visų pirma visuotinio dialogo klimato kaitos mažinimo ir prisitaikymo prie jos bei PPO klausimais;
5. ragina Komisiją ir valstybes nares vykstant su PPO susijusioms deryboms ir sudarant dvišalius susitarimus reikalauti, kad prekybos, ypač gamtos išteklių, liberalizavimas nekeltų pavojaus tvariam išteklių valdymui ir klimato bei augalų ir gyvūnų rūšių apsaugos tikslai taptų neatskiriama susitarimų dalimi; ragina Komisiją šiuo tikslu atkakliai siekti, kad PPO šalių prekybos ir aplinkos ministrai susitiktų dar prieš 2011 m. Johannesburge vyksiančią Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferenciją; primena, kad JTBBKK yra forumas, skirtas tarptautiniam susitarimui klimato kaitos problemų sprendimo klausimu pasiekti;
6. visų pirma pabrėžia, kad būtina, jog klimato ir bioįvairovės tikslai bei prekybos sąlygos būtų derinami, siekiant užtikrinti, kad, pvz., pastangos spręsti miškų naikinimo problemą būtų veiksmingos;
7. mano, kad ES, kaip didžiausias tarptautinis prekybos blokas, gali nustatyti pasaulinius standartus ir pritaria tam, kad būtų kuriamos ir diegiamos sertifikavimo ir ženklinimo sistemos, kurias taikant būtų atsižvelgiama į socialinius ir ekologinius kriterijus; atkreipia dėmesį į sėkmingą NVO bendradarbiavimą kuriant ir propaguojant atitinkamus ženklus ir sertifikatus ir vienareikšmiškai pritaria tam, kad jie būtų plačiau naudojami;
8. palankiai vertina tai, kad į prekybos susitarimų poveikio tvarumui vertinimus (angl. SIA) įtrauktas klimato kaitos aspektas; vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad kai kuriais atvejais, pvz., Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių laisvosios prekybos susitarimo atveju, iš SIA matyti, kad susitarimas turės neigiamų padarinių klimatui, kurie nebuvo aptarti prieš sudarant susitarimą; mano, kad prekybos susitarimai jokių būdu neturėtų kenkti daugiašalėms aplinkos apsaugos sutartims;
9. teigia, kad ES turi rodyti pavyzdį ir mažinti prekybos ekologiškomis technologijomis ir aplinkai bei klimatui žalos nedarančiais produktais kliūtis, pvz., muitus ir rinkliavas, taip pat populiarinti ekologiškas prekes ir paslaugas (angl. EGS) vadovaujantis Balio veiksmų planu ir naudojantis Kopenhagos žaliuoju klimato fondu;
10. ragina sudaryti tarptautiniu lygmeniu privalomą susitarimą dėl klimato apsaugos ir primygtinai ragina siekti tikslo iki 2020 m. 30 proc. sumažinti ES išmetamą CO₂ kiekį neatsižvelgiant į tarptautines derybas, taip pat siekti ilgalaikio ES tikslo – iki 2050 m. 85 proc. sumažinti išmetamą CO₂ ir kitų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį;
11. yra įsitikinęs, kad kova su klimato kaita turi būti grindžiama išsivysčiusių ir besivystančių šalių solidarumo principu ir galbūt glaudesniu bendradarbiavimu su JT, PPO ir kitomis Breton Vudso institucijomis; taigi ragina drauge su besivystančiomis, augančios ekonomikos ir išsivysčiusiomis šalimis parengti bendrą prekybos apyvartiniais taršos leidimais ir energijos bei šiltnamio efektą sukeliančių teršalų apmokestinimo koncepciją

siekiant, viena vertus, užkirsti kelią įmonių išskėlimui (angl. carbon leakage) ir, antra vertus, gauti lėšų kovai su klimato kaita ir jos padarinių mažinimui bei prisitaikymui prie jų;

12. mano, kad pavieniai veiksmai, kurie 1993 m. gruodžio 15 d. PPO prekybos derybų komiteto sprendime dėl prekybos ir aplinkos apibūdinami kaip darantys įtaką „prekybos priemonių ir aplinkosaugos priemonių, taikomų siekiant tvarios plėtros, santykiui“ (pvz., pasienio mokesčių derinimas, muitai, skirti kovai su ekologiniu dumpingu), turint mintyje dabartinę PPO jurisdikcijos padėtį šioje srityje gali būti laikomi atitinkančiais PPO taisykles ir metodus tik tuo atveju, jeigu jų imamasi laikantis teisiškai privalomo visuotinio susitarimo ir pagal JTBBKKK įgaliojimus, taigi ragina Komisiją iki Pietų Afrikoje vyksiančios konvencijos šalių 17-osios konferencijos (COP 17) pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai komunikatą, kaip tokia sistema galėtų būti nustatyta pagal bet kurį susitarimą, taikomą po Kioto protokolo;
13. pripažįsta, kad PPO taisyklės nėra nesuderinamos su pasienio priemonėmis, skirtomis vidaus politikos, pagal kurią aplinkai daromo išorės poveikio išlaidos įskaičiuojamos į produktų kainą, padariniams neutralizuoti, jeigu tokie susitarimai nėra diskriminaciniai;
14. nedviprasmiškai pareiškia, kad pasienio mokesčių derinimas turėtų būti naudojamas ne kaip protekcionizmo priemonė, o kaip būdas siekiant sumažinti išmetamų teršalų kiekį; mano, kad ES dalį galimų pajamų turėtų skirti savo pagal JTBBKKK priimtiems finansiniams įsipareigojimams vykdyti;
15. pabrėžia, kad išmetamo CO₂ kiekis vykdant tarptautinę prekybą gali būti labai sumažintas, pvz., pasirenkant naudojamas transporto priemones pagal veiksmingumo ir ekologinius kriterijus. ragina susidariusias transporto ir su aplinka susijusias išlaidas įskaičiuoti į produktų kainą (išorės išlaidų internalizavimas), visų pirma į Europos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą įtraukiant laivybą, kuri sudaro 90 proc. tarptautinės prekybos transporto;
16. ragina Komisiją ir valstybes nares daryti viską, kas jų galioje, siekiant, kad būtų priimtas teisiškai privalomas susitarimas dėl laivybos taršos mažinimo pagal Tarptautinės jūrų organizacijos nuostatas;
17. nepritaria tam, kad būtų subsidijuojamas iškastinis kuras ir ragina aktyviau skatinti naudoti ekologiškesnę atsinaujinančią energiją ir tirti bei plėtoti decentralizuotus energijos šaltinius, visų pirma besivystančiose šalyse; atsižvelgdamas į tai, primena apie G20 susitarimą palaipsniui nutraukti iškastinio kuro subsidijas ir ragina Komisiją pateikti pasiūlymų dėl Europos strategijos ir susitarimo įgyvendinimo bei nustatyti aiškius terminus ir, jei reikia, kompensavimo mechanizmus;
18. siūlo aktyviau skatinti naudoti atsinaujinančią energiją ir valstybių narių vyriausybėms vykdyti nuoseklią politiką ir nustatyti privalomą teisinę sistemą, kuria naudojantis ilguoju laikotarpiu būtų galima priimti etapais suskirstytą pagalbos programą siekiant padėti atverti rinką ir sukurti būtiniausią infrastruktūrą, o tai labai svarbu krizės ir verslo neapibrėžtumo laikotarpiu;
19. ragina nustatyti tikrus privalomus biokuro ir biomasės gamybos tvarumo reikalavimus ir

standartus, pagal kuriuos būtų atsižvelgiama į tai, kad dėl netiesioginio žemės paskirties keitimo (angl. ILUC) ir viso gamybos ciklo išmetamos šiltnamio efektą sukeliančios dujos ir smulkios dalelės; pabrėžia, kad užtikrinti gyventojų aprūpinimą maistu turi būti svarbiau už biokuro gamybą ir kad tvaraus žemės naudojimo politika bei praktika turi būti nedelsiant vykdoma taikant labiau holistinį požiūrį;

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	28.9.2010
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 49 –: 2 0: 3
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	János Áder, Kriton Arsenis, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Sergio Berlato, Martin Callanan, Chris Davies, Bairbre de Brún, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Jill Evans, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Julie Girling, Nick Griffin, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Holger Krahmer, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Gilles Pargneaux, Antonyia Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Sirpa Pietikäinen, Mario Pirillo, Pavel Poc, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Daciana Octavia Sărbu, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Catherine Soullie, Salvatore Tatarella, Anja Weisgerber, Sabine Wils, Marina Yannakoudakis
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Christofer Fjellner, Matthias Groote, Marisa Matias, Judith A. Merkies, Bill Newton Dunn, Kathleen Van Brempt
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Kay Swinburne

8.10.2010

VYSTYMOSI KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Tarptautinės prekybos komitetui

dėl tarptautinės prekybos politikos atsižvelgiant į klimato kaitos reikalavimus
(2010/2103(INI))

Nuomonės referentė: Catherine Grèze

PASIŪLYMAI

Vystymosi komitetas ragina atsakingą Tarptautinės prekybos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pabrėžia, kad dėl transporto ir tarptautinės prekybos padidėjęs išmetamų CO₂ dujų kiekis mažina ES klimato kaitos strategijos efektyvumą; mano, kad tai yra pakankamas pagrindas keisti į eksportą orientuotą vystymo strategiją savaiminio vystymosi strategija, kuri būtų pagrįsta prekių įvairove ir vietos vartojimu bei gamyba besivystančiose šalyse; primena, kad ši strategija teigiamai paveiktų užimtumą ir ES, ir besivystančiose šalyse;
2. apgailestauja dėl to, kad didelę tarptautinės prekybos dalį sudaro homogeniški produktai, kurie galėtų būti lengvai pagaminami vietoje ir jų transportavimui nereikėtų su aplinka susijusių išlaidų;
3. susirūpinęs pažymi, kad ekonomikos globalizacija dažnai skatino tai, kad žemės ūkio modelis būtų pagrįstas viena eksportuojama kultūra, tai daugelyje besivystančių šalių lėmė netvarią žemės ūkio praktiką; mano, kad nustatant prekybos režimus reikėtų tinkamai atsižvelgti į nedidelių ūkių ūkininkų ir kaimo vietovių poreikius, ypač besivystančiose šalyse, ir skatinti organinį žemės ūkį, kuriam esant būtų išskiriama mažiau anglies dioksido, taigi būtų prisidedama prie klimato kaitos mažinimo; ragina sukurti nacionalinio ir tarptautinio lygmens kokybiškos prekybos standartus ir leisti vyriausybėms patekimą į rinką susieti su šiais standartais, t. y. taikyti lengvatinio patekimo į rinką sąlygas produktams, kurie atitinka tam tikrus tvarumo standartus;
4. pabrėžia, kad išsivysčiusios šalys turėtų imtis pirmaujančio vaidmens mažinant išmetamo CO₂ kiekį; mano, kad standartų nustatymas, ženklavimas ir sertifikavimas yra priemonės, suteikiančios didžiules galimybes sumažinti energijos sunaudojimą ir kovoti su klimato kaita; ragina valstybes nares griežčiau reglamentuoti prekybos ES dujų išmetimo leidimais sistemą (ILPS) ir nustatyti mažiausią anglies dioksido kainą; mano, kad taikant švarios

plėtos mechanizmą nepavyko patenkinti labiausiai pažeidžiamų šalių poreikių;

5. apgailestauja, kad nė viename Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) susitarime nėra tiesioginių nuorodų į klimato kaitą, aprūpinimą maistu ir Tūkstantmečio vystymosi tikslus; apgailestauja, kad plinta biologinis klimato atsparių sėklų piratavimas; mano, kad reikia pakeisti PPO taisykles siekiant užtikrinti, kad jos derėtų su įsipareigojimais pagal Kioto protokolą ir daugiašalius aplinkos susitarimus ir juos atitiktų; ragina nedelsiant reformuoti PPO siekiant sudaryti galimybę atskirti produktus pagal gamybos ir perdirbimo metodus ir įdiegti daugiau lankstumo naudojant Sutartyje dėl intelektinės nuosavybės teisių aspektų, susijusių su prekyba (TRIPS sutartis), numatytą privalomų licencijų suteikimo tvarką;
6. pabrėžia, kad technologijų perdavimo besivystančioms šalims didinimas siekiant kovoti su anglies dioksido nutekėjimu bus labai svarbi klimato režimo po 2012 m. dalis; apgailestauja, kad technologijų perdavimas sudaro tik mažą oficialios paramos vystymuisi dalį; ragina valstybes nares besivystančioms šalims suteikti didesnę techninę ir finansinę pagalbą kovojant su klimato kaitos padariniais, įgyvendinant su klimatu susijusius standartus ir įtraukiant atvirus standartų, ženklavimo ir sertifikavimo plėtos poveikio vertinimus;
7. ragina ES imtis iniciatyvos ir nustatyti pagrindines technologijų sklaidos besivystančiose šalyse kliūtis siekiant kovoti su klimato kaita;
8. ragina ES išsamias aplinkos apsaugos nuostatas dvišaliuose ir regioniniuose prekybos susitarimuose naudoti kaip plėtos priemonę, t. y. pabrėžti, kad reikia tinkamai įgyvendinti aplinkos apsaugos nuostatas ir bendradarbiavimo priemones, pagal kurias būtų skatinama perduoti technologiją, teikti techninę pagalbą ir ugdyti gebėjimus;
9. pabrėžia, kad reikia dėti pastangas siekiant užtikrinti, kad prekybos neigiamas poveikis aplinkai būtų atspindėtas kainose ir kad būtų taikomas principas „teršėjas moka“; ragina, kad būtų užtikrintas bendras ženklavimo ir informavimo apie aplinkos standartus sistemų veikimas;
10. mano, kad svarbu, kad tarptautiniai įsipareigojimai dėl išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo taip pat būtų taikomi tarptautiniam oro transportui ir laivybai;
11. ragina Komisiją į prekybos susitarimus, sudarytus su ne ES šalimis, nuolat įtraukti sąlygas dėl aplinkos, visų pirma dėl išmetamo CO₂ kiekio ir mažai šiltnamio efektą sukeliančių dujų į aplinką išmetančių technologijų perdavimo;
12. mano, kad į naujus tarptautinius klimato apsaugos susitarimus turi būti įtrauktos tvirtos garantijos dėl tarptautinės prekybos mediena neigiamų padarinių aplinkai sumažinimo ir miškų nykimo, kurio mastas kelia susirūpinimą, panaikinimo;
13. mano, kad labai svarbu, kad būtų nustatyti griežti tarptautinės prekybos biokuru tvarumo standartai, turint omenyje jų prieštarinę poveikį aplinkai ir socialinį poveikį.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	5.10.2010
Galutinio balsavimo rezultatai	+ : 28 - : 0 0 : 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Thijs Berman, Michael Cashman, Corina Crețu, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Enrique Guerrero Salom, András Gyürk, Eva Joly, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, David-Maria Sassoli, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Eleni Theoharous, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Gabriele Zimmer
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Kriton Arsenis, Santiago Fisas Aixela, Isabella Lövin, Miguel Angel Martínez Martínez, Bart Staes, Patrizia Toia
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Róža Gräfin von Thun und Hohenstein

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	26.10.2010
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 14 –: 4 0: 8
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, Kader Arif, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Marielle De Sarnez, Harlem Désir, Christofer Fjellner, Joe Higgins, Yannick Jadot, Bernd Lange, Vital Moreira, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Gianluca Susta, Keith Taylor, Jan Zahradil, Pablo Zalba Bidegain
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Catherine Bearder, George Sabin Cutaş, Béla Glattfelder, Małgorzata Handzlik, Salvatore Iacolino, Jarosław Leszek Wałęsa
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Ricardo Cortés Lastra, Jelko Kacin